

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA REVIJA, KI ŠE IZHAJA

PLANINSKI

U E S T N I K

3
2020

SPD
1893
PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

9 770350 434008

3,90 €

TEMA MESECA

Test naglavnih svetilk

Z NAMI NA POT

**V okolici prelaza Passo
di Monte Croce Carnico**

125 let
Planinskega
vestnika

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

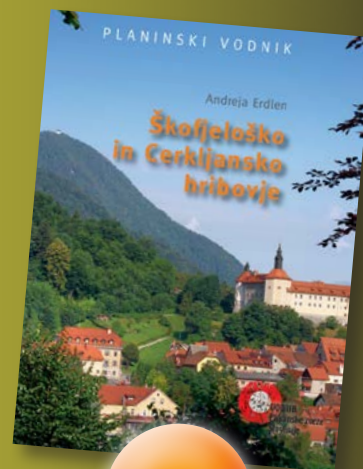
VODNIK ŠKOFJELOŠKO IN CERKLJANSKO HRIBOVJE, Andreja Erdlen

Prednost Škofjeloškega in Cerkljanskega hribovja je v tem, da ju lahko obiskujemo v vseh letnih časih. Spomladi se bomo veselili prvih ozelenelih dreves, znanilcev pomladi, in čudovitega cvetja, poleti nam bodo gozdovi nudili prijetno senco, na travnikih nas bo pozdravljalo petje čričkov, občudovali bomo cvetje in pisane metulje. Jeseni nas bodo prevzele škrlatne barve gozdnega listja. Tudi pozimi, ko bo hribe prekril sneg, bomo lahko hodili po uhojenih poteh (pozimi je zelo obiskan Lubnik) ali pa kar po cestah, kjer bi bilo poleti prevroč. Čeprav so pozimi ceste v glavnem očiščene in prevozne, bomo srečali zelo malo avtomobilov (področje okoli Žirov, Ermanovca, Slajke).

Format: 125 x 160 mm; 224 strani, šivano z nitjo, okrogel hrbet

CENA: V času od 15. 3. 2020 do 15. 4. 2020 lahko vodnik kupite po akcijski ceni s 50-odstotnim popustom: 7,45 € (redna cena: 14,90 €*). CENA velja do RAZPRODAJE ZALOG.

*DDV je vračunan v ceno. Stroške poštnine plača naročnik.

PLANINSKI ZEMLJEVIDI

Na posamezne ture se je treba dobro pripraviti. V opremo je zajet tudi zemljevid, ki ga dobro pregledamo doma, nato pa vzamemo s seboj na pohod. Dobro naštudiran zemljevid lahko pohod poenostavi, saj se ne izgubimo, in prinese dodatno znanje o okoliških vrhovih.

Zemljevidi: Grintovci, Polhograjsko hribovje, Krnsko pogorje, Jalovec in Mangart, Storžič in košuta, Triglav, Lisca in Sevnica z okolico, Stol, Jezersko, Bohinj, Notranjska s Snežnikom, Triglavski narodni park, Šaleška dolina z okolico, Kamniško-Savinjske Alpe, Posavsko hribovje, Karavanke – osrednji del.

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico: 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje. 120. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkalozalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl, Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate, Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Šteinbuch

ZUNANJI SODELAVCI:

Peter Šilak, Mitja Filipič, Jurij Ravnik

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško, Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4500 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročeni prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni nujno tudi mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu: <https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDLSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka 3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25% popusta na letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS), št. pog. 630-183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancira Ministrstvo za šolstvo in šport RS in Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS.

FS Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Pomlad je pred vrati. Ojstrica iz Robanovega kota Foto: Oton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Iz nebes na realna tla

Pretekli tedni so bili za slovensko planinstvo precej pestri. Konec januarja je Komisija za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije podelila priznanja najuspešnejšim v alpinizmu, športnem in lednem plezanju ter turnem smučanju v letu 2019. Letošnji prejemnik priznanja za življenjsko delo v alpinizmu je postal alpinist, gorski reševalec in gorski vodnik Anton Sazonov. Tonač, kot ga kličemo, je – kot je zapisala Manca Ogrin – že več kot šest desetletij zvezda stalnica slovenskega alpinizma, za starejše prekaljen stari maček, za mlajše generacije legenda. Zanimivo, kolikšnega odziva je bilo deležno to priznanje v občilih. Tonač je sodeloval v več intervjujih za tiskane medije in tudi v radijskih pogovorih, med drugim je bil ime tedna in ime meseca februarja na radiu Val 202. Zaradi visokega priznanja smo tudi mi s Tonačem opravili razgovor, čeprav smo daljši intervju z njim objavili pred časom ob njegovi osemdesetletnici. Drugi dogodek je bil letošnji 14. Festival gorniškega filma 2020, ki je kot običajno potekal na več krajih po Sloveniji in nam ponudil pestro paleto odličnih filmov. Tudi festival je doživel velik odmev, saj se je o tem veliko pisalo in govorilo v različnih medijih. Da so gore, alpinizem in gorska kultura v javnosti tako popularni, nas seveda izredno veseli.

Osrednji dogodek za nas pa je bila seveda 125-letnica revije, o kateri smo se razpisali v letošnji februarjski številki. Ko sem konec lanskega novembra na uredniškem sestanku začel s to temo, si niti v sanjah nisem predstavljal, kaj se bo iz tega izluščilo. Ob 110. obletnici leta 2005 smo imeli v Cankarjevem domu osrednjo proslavo, združeno z obletnico odprave na Makalu in postavitve Aljaževega doma. Bil je kar velik dogodek v polni Linhartovi dvorani v Cankarjevem domu. Ob 120-letnici kaj posebnega ni bilo, zato se mi je zdelo, da bi tokrat lahko organizirali nekaj bolj odmevnega.

Zadevo je prevzela urednica Marta, ki me je kmalu presenetila s svojo idejo o predstavi z naslovom *Uredniki gredo v nebesa*. Takoj sem bil za, čeprav sem vedel, da mi ne bo lahko, ker sem imel največ besedila, pa še nikakršnih igralskih izkušenj nimam. Ampak tako kot sem se sam odločil za aktivno udeležbo, so se tudi ostali člani uredništva, skupaj z lektoriciami in korektorico, pa Hedviko, ki skrbi za nas na PZS. S tem, kar so v prispevku v tej številki zapisali naši uredniki, se popolnoma strinjam, in sicer da smo se na vajah za predstavo sami dobro zabavali, s tem pa so se naše vezi, ki so že tako ali tako trdne, še poglobile. Če smo se na vajah še vsi po malem lovili in se motili, smo predstavo v živo v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani izvedli brez napak. Tako kot je zapisal naš Mire, smo občutili vsi: "Naša velika želja, da bi predstavo izvedli v najboljši možni maniri, je dosegla višek, ko sta se želja in energija posameznikov združili v skupni zanos in zagon. Na zaresni izvedbi sem ta skupni paket energije (skoraj) fizično občutil in ponesel me je v višave."

Tudi obletnica *Planinskega vestnika* je doživela veliko medijskega odmeva, med drugim sem bil imenovan za ime tedna na Valu 202. Novinarji so me vprašali, kako nam uspeva izdajati tako lepo revijo. Moj odgovor je preprost: z ekipo se dobro razumemo. Vsak urednik ima možnost dati in uresničiti svoje pobude. Vsak predlog je dobrodošel, nikogar ne zavrnemo. Če pa kdaj kateri ni sprejemljiv, se o tem odkrito in z argumenti pomenimo. Zavrnitve ne dojemamo osebno. Ne zgodi se redko, da tudi sam pod težo argumentov spremenim stališče. Vsakdo skrbi za svoje področje, med seboj pa tesno sodelujemo, si pomagamo, si pregledujemo in dopolnjujemo članke. Vsako leto se poleg rednih sestankov srečujemo tudi na drugih srečanjih, kjer sodeluje širša ekipa sodelavcev, tudi z družinskimi člani, in to nas povezuje. V taki ekipi je res užitek delati. Rok Kužel mi je na Valu 202 postavil zanimivo vprašanje, ali pride kdaj do ustvarjalne teme. Se zgodi, a ne prav pogosto. Zdi se mi pa, da nas je urednike ta predstava v tolikšni meri pritegnila in okupirala, da smo se nekoliko utrudili. Vendar je treba revijo pripravljati vsak mesec (z izjemo avgusta), kar pomeni, da za nas ni praznikov. Iz veselega praznovanja smo iz nebes padli na realna tla in le upam lahko, da nam bo čim prej spet uspelo ujeti pravi delovni ritem. Hvala vsem, ki ste nam ob jubileju čestitali, mi pa gremo z revijo naprej!

Vladimir Habjan

UVODNIK
1 Iz nebes na realna tla

Vladimir Habjan

TEST NA GLAVNIH SVETILK
4 Ko se ti posveti

Aljaž Anderle

DOŽIVETJA
14 Moj pramen svetlobe

Olga Kolenc

INTERJUJ
18 Anton Sazonov – Tonač

Mire Steinbuch

ZGODOVINA IN IZROČILO
22 Med planšarji

Lea Sambar

VARSTVO NARAVE
25 Spomenica je aktualna še po sto letih

Mire Steinbuch

DOŽIVETJA
30 Uredno truda

Franci Horvat

KOLUMNA
32 Bitka

Mateja Pate

Z NAMI NA POT
35 U okolici prelaza Passo di Monte Croce Carnico

Tomaž Hrovat

USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.

DOŽIVETJE

43 **Brez potnega lista na vrh**

Tomaž Jakofčič

PRVA POMOČ

50 **Pazi, drsi!**

Jerca Samotorčan

PRIZNANJA

53 **Podelitev priznanj najuspešnejšim**

Po sporočilu za javnost povzela Irena Mušič Habjan

NAMESTO PROSLAVE

56 **Ueseloigra Uredniki gredo v nebesa**

Uredniški odbor

VARNEJE V GORE

60 **Kako varneje v gore**

Zdenka Mihelič

PREDSTAVITEV STALNIH SODELAVCEV

62 **Mira Hladnik, varuhinja slovenskega jezika**

PLANINSKO GOSPODARSTVO

63 **O planinskem gospodarstvu**

Zdenka Mihelič

PLANINSKA ORGANIZACIJA

64 **61.523 članov v letu 2019**

Zdenka Mihelič

FILM

66 **Alpinizem ni več obskurna dejavnost čudakov**

Po sporočilu za medije povzel Mire Steinbuch

U SPOMIN

69 **Jože Dobnik**

Planinsko društvo Pošte in Telekomu Ljubljana

U SPOMIN

70 **Aleksander Blažina – Sandi**

Aldo Zubin, Fulvij Živec

74 NOVICE IZ VERTIKALE

76 ŠPORTNOPLEZALNE NOVICE

77 LITERATURA

78 PLANINSKA ORGANIZACIJA

PD CELJE MATICA JE V DOBRIH DVEH LETIH OSTALO BREZ KOCBEKOVEGA DOMA NA KOROŠICI IN FRISCHAUFOVEGA DOMA NA OKREŠLJU, DVEH PLANINSKIH DOMOV NA TRASI SLOVENSKE PLANINSKE POTI.

SVOJ DAR ZA NOVI FRISCHAUFOV DOM LAHKO NAKAŽETE NA RAČUN

**ABANKA CELJE,
TRR: 0510 0801 6743 162.**

DRUŠTVO SE ZAHVALJUJE ZA VAŠ PRISPEVEK.

**POŠLJITE SPOROČILO
SMS S KLJUČNO BESEDO GR55
NA ŠTEVILKO 1919 IN PRISPEVALI
BOSTE 5 € ZA GRADNJO NOVIH
PROSTOROV DGRS KAMNIK.**

